

Handläggare
Mikael Bohlin
Telefon: 0850806205

Till
Bromma stadsdelsnämnd

Handlingsplan mot nedskräpning på land och i vatten

KS 2021/794

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen avseende *Handlingsplan mot nedskräpning på land och i vatten*.

Sammanfattning

Trafiknämnden har tagit fram ett förslag på en handlingsplan för att minska nedskräpning på land och i vatten. Nämnden ska också utreda hur staden kan skapa en mer kostnadseffektiv och kapacitetsstark avfallshantering och städning i parker.

Bromma stadsdelsförvaltning är positiv till handlingsplanen och välkomnar bl.a. kommunikationsinsatser kring avfallshantering till medborgarna. Genomförandet av vissa åtgärder som anges i handlingsplanen innebär ökade kostnader för både för trafikkontoret och stadsdelsförvaltningar. Detta budgetutrymme finns inte idag och detta innebär att med given budgetram kommer inte alla åtgärder att kunna genomföras, alternativt att ambitionsnivån får justeras med hänsyn till tillgängligt budgetutrymme. Exempelvis är tömningsfrekvenser, översyn av skräpkorgarnas storlek och optimerade städintervall kostnadsdrivande, även om de kan ingå i en kravspecifikation i samband med upphandling. Även kommunikationsarbete kring nedskräpning saknar i vissa delar finansiering.

Bakgrund

Arbetet för en renare stad ska intensifieras genom bättre uppföljning och efterlevnad av 24-timmarsgarantin för städning och klotter. Med anledning av det har trafiknämnden fått i uppdrag att i samråd med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för att minska nedskräpning i såväl vatten som på land.

Trafiknämnden har också uppdragits att i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan skapa en mer kostnadseffektiv samt kapacitetsstark avfallshantering och städning i parker.

Trafikkontoret utarbetade 2016 ett program för avfallshantering i det offentliga rummet som beskriver hur arbetssätt och metoder kan utvecklas med avseende på bland annat källsortering i det offentliga rummet. Programmet har tjänat som underlag för den nu aktuella handlingsplanen samtidigt som vissa av de nämnda utvecklingsområdena i programmet ingår i dagens verksamhet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelning administration. Lokala rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet har beretts tillfälle att yttra sig över remissen.

Ärendet

Trafikkontoret har utarbetat ett förslag på en handlingsplan mot nedskräpning på land och i vatten. För att kunna belysa frågeställningar och föreslagna åtgärder från olika perspektiv har kontoret samrått med stadsledningskontoret, miljöförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna samt genomfört entreprenörsdialoger.

Den föreslagna handlingsplanen har koppling till följande styrdokument:

- Miljöprogram för Stockholms stad 2020-2023
- Kemikalieplan 2020-2023
- Stockholms stads handlingsplan för minskad spridning av mikroplast 2020-2024
- Stockholm stads handlingsplan för god vattenstatus (från 2015)
- Dagvattenstrategi, Stockholms väg till en hållbar dagvattenhantering (från 2015)

Handlingsplanen är även kopplad till styrdokument som är under utarbetande:

- Stockholms avfallsplan 2021-2024
- Handlingsplan för att minska plastanvändning
- Handlingsplan för skadedjursbekämpning

Det nya engångsplastdirektivet (EU-direktiv) som kommer att implementeras i svensk lagstiftning kan få stora konsekvenser för hanteringen av nedskräpning i det offentliga rummet. Direktivet

omfattar bl.a. höjda krav på att använda återvunnet material i förpackningar, krav på att näringsställen serverar hämtmat i medhavda kärl, fungerande insamlingsystem för fimpar och olika typer av förpackningar, att plastförpackningar ska gå att återvinna och att nedskräpningsavgifter ska tas ut av vissa producenter för att bekosta renhållning. Förpackningsavgifterna kommer att fördelas på kommunerna som en delfinansiering av renhållningsarbetet. Direktivet föreslår också straffansvar för ringa nedskräpning.

De åtgärder som föreslås i handlingsplanen inryms under följande rubriker:

- Åtgärder av övergripande karaktär
- Optimering av skräpkorgarnas storlek, tömningsfrekvens, komprimerande sopkärl
- Optimerade städintervall
- Pilotprojekt för att undersöka innovativa metoder
- Säkerställa att tömning av avfallskärl och städning sker inom 24 timmar
- Utvecklad kommunikation och samverkan
- Skräpmätning
- Utvecklade snöupplag och kommunaltekniska ytor

Bedömningen är att ett utvecklat arbete för att minska nedskräpning på land och i vatten kan leda till både minskad spridning av mikroplast och ökad trygghet.

Genomförandet av vissa åtgärder som anges i handlingsplanen innebär ökade kostnader för trafikkontoret och andra förvaltningar. Detta budgetutrymme finns inte idag och detta innebär att med given budgetram kommer inte alla åtgärder att kunna genomföras, alternativt att ambitionsnivån får justeras med hänsyn till tillgängligt budgetutrymme. Exempelvis är tömningsfrekvenser, översyn av skräpkorgarnas storlek och optimerade städintervall kostnadsdrivande, även om de kan ingå i en kravspecifikation i samband med upphandling. Även kommunikationsarbete kring nedskräpning saknar i vissa delar finansiering.

Synpunkter och förslag

Bromma stadsdelsförvaltning är positiv till handlingsplanen och välkomnar kommunikationsinsatser kring avfallshantering till medborgarna. Det vore önskvärt att trafikkontoret bidrar med kampanjer och informationsmaterial som är enkelt att distribuera.

I Bromma har inköp av solcellsdrivna sopkomprimatorer skett under flera år genom ansökan av centrala klimatinvesteringsmedel. Dessa komprimatorer hade annars varit svåra att finansiera inom befintliga ramar.

Stadsdelsförvaltningen känner igen sig i problemen med nedskräpning kring återvinningsstationer, nedskräpning med fimpar samt under säsong, problem med nedskräpning på offentliga platser. I och med den rådande pandemin har problemen varit mer omfattande än vanligt. Otillåtna tippningar av avfall sker årligen på parkmark i Bromma. Under år 2020 uppkom 45 otillåtna tippningar till en kostnad av cirka 225 000 kr. Av dessa polisanmälades 31 stycken (polisanmälan sker när mängden avfall överstiger 4 kbm). Under första halvan av 2021 har det hittills uppkommit 28 otillåtna tippningar mellan 1- 4 kbm och 7 tippningar på 4-10 kbm. Detta har i nuläget kostat 120 000 kr att åtgärda. Dessa otillåtna tippningar tolkas av förvaltningen som en effekt av att man ofta vill undvika kostnader för att lämna avfallet vid kommunala avfallsanläggningar.

Stadsdelsförvaltningen genomför årligen en vårstädningkampanj på park- och naturmark tillsammans med skolor och föreningar. Vårens städning resulterade i att cirka 28 ton avfall städades upp.

Trafikkontoret har ett utpekat huvudansvar för att åtgärderna följs upp och utvärderas. Stadsdelsförvaltningen ser fram emot att få återkoppling med detaljerna kring formerna för denna uppföljning samt hur en framtida samverkan med trafikkontoret i dessa frågor kommer att gestalta sig.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör

Peter Dacke
Avdelningschef administration

Bilagor

1. Handlingsplan mot nedskräpning på land och i vatten

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2021-09-03
Peter Dacke, Avdelningschef administration	2021-09-03